

TIESAS SPRIEDUMS (ceturtā palāta)

2012. gada 6. septembrī (*)

Valsts pienākumu neizpilde – LESD 49. pants – Nodokļu tiesību akti – Nodokļu rezidences pārceļšana – Aktu pārceļšana – Izbraukšanas gadījumā nekavējoties samaksājams nodoklis

Lieta C-38/10

par prasību sakarā ar valsts pienākumu neizpildi atbilstoši LESD 258. pantam, ko 2010. gada 22. janvārī cēla

Eiropas Komisija, ko pārstāv *R. Lyal, G. Braga da Cruz* un *P. Guerra e Andrade*, pārstāvji, kuru dzīvesvieta ir Luksemburgā,

prasītāja,

pret

Portugāles Republiku, ko pārstāv *L. Fernandes* un *J. Menezes Leitão*, pārstāvji,

atbildētāja,

ko atbalsta

Dānijas Karaliste, ko pārstāv *C. Vang*, pārstāvis,

Vācijas Federatīvā Republika, ko pārstāv *C. Blaschke* un *K. Petersen*, pārstāvji,

Spānijas Karaliste, ko pārstāv *M. Muñoz Pérez* un *A. Rubio González*, pārstāvji,

Francijas Republika, ko pārstāv *G. de Bergues* un *N. Rouam*, pārstāvji,

Nīderlandes Karaliste, ko pārstāv *C. Wissels* un *M. de Ree*, pārstāves,

Somijas Republika, ko pārstāv *J. Heliskoski*, pārstāvis,

Zviedrijas Karaliste, ko pārstāv *A. Falk* un *S. Johannesson*, pārstāves,

Lielbritānijas un Ziemeļrīcijas Apvienotā Karaliste, ko pārstāv *S. Hathaway* un *A. Robinson*, pārstāvji,

personas, kas iestājušās lietā.

TIESA (ceturtā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs Ž. K. Bonišo [*J.-C. Bonichot*], tiesneši K. Šmāns [*K. Schiemann*] (referents), L. Bejs Larsens [*L. Bay Larsen*], K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašāns [*E. Jarašinas*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretāre M. Ferreira [*M. Ferreira*], galvenā administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 30. aprīļa tiesas sēdi,

noklausījusies enerģētiskā advokāta secinājumu 2012. gada 28. jūnijā tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

1 Savas prasības pieteikumā Eiropas Komisija lūdz Tiesu atzīt, ka, pieņemot un saglabājot spēkā Uzņēmumu ienākuma nodokļa kodeksa (*Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas*, turpmāk tekstā – “*CIRC*”) 76.A, 76.B un 76.C pantu, kuri ir piemērojami gadījumā, ja Portugāles sabiedrība pārcē savu juridisko adresi un faktisko vadības centru uz citu dalībvalsti vai ja stabils uzņēmums pārrauc darbību Portugālē vai pārcē savus aktīvus no Portugāles uz citu dalībvalsti, un kuros ir paredzēts, ka:

– tās finanšu gada nodokļa bāzē, kurā notiek apliekamais notikums, ir iekauts viss ar attiecīgajiem aktīviem saistītais nerealizētais kapitāla pieaugums, nevis nerealizētais kapitāla pieaugums, kas rodas no tikai valsts iekšienē notiekošajiem darījumiem;

– sabiedrība, kas pārcē savu juridisko adresi un faktisko vadības centru ārpus Portugāles teritorijas, ir jāmaksā nodoklis, kas atbilst sabiedrības tāsro aktīvu (ko aprēķina pārcelšanas dienā atbilstoši tirgus cenai) un atbilstošo kapitāla daļu iegādes cenas starpībai,

Portugāles Republika nav izpildījusi LESD 49. pantā un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “*EEZ līgums*”) 31. pantā paredzētos pienākumus.

Atbilstošās tiesību normas

2 Tostarp 2009. gada 13. jūlijā Dekrētlikumā Nr. 159/2009 (*Decreto-Lei n.º159/2009*; 2009. gada 13. jūlijā *Diário da República* I, A sērija, Nr. 133) tika ieviesta šai tiesvedībai nozīmīgo *CIRC* pantu jauna numerācija. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru tas, vai ir notikusi valsts pienākumu neizpilde, ir jāvērtē atkarībā no dalībvalsts situācijas, kādā tā ir, beidzoties argumentātajā atzinumā noteiktajam termiņam, un pēc tam sekojošās izmaiņas Tiesa nevar ņemt vērā. Šis dekrētlíkums stājās spēkā 2010. gada 1. janvārī, bet Komisijas noteiktais termiņš bija 2009. gada 1. februāris. Tādēļ šajā procesā tiks ņemti vērā grozījumi, kas izriet no dekrētlíkuma Nr. 159/2009 stāšanās spēkā.

3 *CIRC* 76.A, 76.B un 76.C panta teksts ir šāds:

“76.A pants

Rezidences pārcelšana

1. Lai noteiktu apliekamos ienākumus finanšu gadam, kurā notiek tās organizācijas darbības pārtraukšana, kuras juridiskā adrese vai faktiskais vadības centrs, kas atrodas Portugāles teritorijā, tiek pārcelts ārpus šīs teritorijas, tai skaitā Eiropas sabiedrības un Eiropas kooperatīvās sabiedrības darbības pārtraukšana, tirgus vērtību un nodokļu vajadzībām atbilstošo tās aktīvu vienību grāmatvedības vērtību darbības pārtraukšanas datumā starpība veido peļņu vai zaudējumu.

2. 1. punkta noteikumi nav piemērojami aktīviem, kuri faktiski paliek iesaistīti tās pašas organizācijas pastāvīgajā uzņēmumā un kuri veido tās apliekamos ienākumus, ja attiecībā uz šiem aktīviem *mutatis mutandis* ir izpildīti 68. panta 3. punktā paredzētie nosacījumi.

3. 68. panta 4. punkta noteikumi *mutatis mutandis* ir piemērojami pastāvīgā uzņēmuma apliekamo ienākumu noteikšanai.

4. 2. punktā paredzētajā gadījumā nodokļu zaudējumi pirms darbības pārtraukšanas saskaņā ar 15. pantā paredzētajiem noteikumiem un nosacījumiem var tikt atskaitīti no apliekamajiem ienākumiem, kas ir attiecināmi uz nerezidentes organizācijas pastāvīgā uzņēmuma.

5. Šī panta 2., 3. un 4. punktā paredzētie šāšie noteikumi nav piemērojami CIRC 67. panta 10. punktā paredzētajiem gadījumiem.

76.B pants

Pastāvīgā uzņēmuma darbības pārtraukšana

Iepriekšējā panta 1. punkta noteikumi *mutatis mutandis* ir piemērojami Portugāles teritorijā esošas nerezidentes organizācijas pastāvīgā uzņēmuma apliekamo ienākumu noteikšanai:

a) tās darbības Portugāles teritorijā pārtraukšanas gadījumā;

b) aktīvu, kas ir attiecināmi uz pastāvīgā uzņēmuma, pārvešanas ārpus Portugāles teritorijas gadījumā neatkarīgi no kārtošanas pārcelšanas vai juridiskās kārtošanas.

76.C pants

Dalībniekiem piemērojamie noteikumi

1. Finanšu gadam, kurā juridiskā adrese un faktiskais vadības centrs tika pārcelti ārpus Portugāles teritorijas, nodokļu uzlikšanai dalībniekiem ir jāņem vērā aktīvu neto vērtības šajā datumā un atbilstošo kapitāla daļu iegādes cenas starpība, *mutatis mutandis* piemērojot 75. panta 2. un 4. punkta noteikumus.

2. Lai piemērotu iepriekšējā punkta noteikumus, aktīvi tiek novērtēti atbilstoši to tirgus vērtībai.

3. Eiropas sabiedrības vai Eiropas kooperatīvās sabiedrības juridiskās adreses pārvešanas pašas par sevi gadījumā 1. punkta noteikumi nav piemērojami.”

4. CIRC 43. panta 1. punktā ir paredzēts, ka “par īstenoto kapitāla pieaugumu vai kapitāla zaudējumiem uzskata gēto peļņu vai zaudējumus, kas uzrādīti par pamatlīdzekļu elementiem saistībā ar nodošanu par atlīdzību – neatkarīgi no iemesla, kā arī kapitāla pieaugumu vai zaudējumus, kas izriet no nelaimes gadījumiem vai šo elementu pastāvīgās piesaistes citiem mērķiem, nevis veiktajai darbībai”.

5. Šī kodeksa 43. panta 2. punktā ir paredzēts, ka kapitāla pieaugumi un kapitāla zaudējumi atbilst “realizācijas summas, neto maksājumu, kas tiem ir piemērojami, un iegādes summas pārvešanos vai amortizācijas atskaitīšanas starpība”.

6. Saskaņā ar CIRC 43. panta 3. punktu aktīvu elementu pārvešanas īstenošanas par atlīdzību summa atbilst atlīdzības summai, bet preču, kuras pastāvīgi ir piesaistītas citiem mērķiem, nevis veiktajai darbībai, gadījumā realizācijas summa ir to tirgus vērtība.

Pirmstiesas procedūra

7 Ēmot vērā tajā laikā pieejamo informāciju, uzskatāma, ka, tā kā Portugāles sabiedrības juridiskās adreses un faktiskā vadības centra pārcelšanas gadījumā uz citu dalībvalsti vai Portugāles teritorijā esošā pastāvīgā uzņēmuma aktīvu pārcelšanas gadījumā uz citu dalībvalsti, piemērojot *CIRC 76.A, 76.B un 76.C* pantu, nerealizētais kapitāla pieaugums uzreiz tiek aplikts ar nodokli, Portugāles Republika nav ievērojusi EKL 43. pantā paredzētos pienākumus, 2008. gada 29. februārī Komisija nosūtīja šai dalībvalstij brīdinājuma vēstuli, to aicinot atbilstoši EKL 226. pantam [redakcijā pāc grozījumiem – LESD 258. pants] iesniegt savus apsvērumus.

8 Savā 2008. gada 10. jūlijā atbildē Portugāles Republika apstrīdēja Komisijas nostāju.

9 2008. gada 1. decembrī Komisija izdeva argumentētu atzinumu, kurā uzskatīja, ka, pieņemot un saglabājot spēkā *CIRC 76.A, 76.B un 76.C* pantu, Portugāles Republika nebija izpildījusi EKL 43. pantā un EEZ līguma 31. pantā paredzētos pienākumus, un aicināja Portugāles Republiku divu mēnešu laikā no minētā atzinuma saņemšanas veikt vajadzīgos pasākumus savu pienākumu izpildei.

10 Tā kā savā 2009. gada 6. aprīlī atbildē Portugāles Republika uzstāja, ka Komisijas nostāja ir kļūdaina, Komisija nolēma celt šo prasību.

Tiesvedība Tiesā

11 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2010. gada 28. jūnija rīkojumu Dānijas Karalistei, Vācijas Federatīvajai Republikai, Spānijas Karalistei, Francijas Republikai, Nīderlandes Karalistei, Somijas Republikai, Zviedrijas Karalistei, kā arī Lielbritānijas un Ziemeļrīrijas Apvienotajai Karalistei tika atvaļināts iestāties lietā Portugāles Republikas prasījumu atbalstam.

12 Pēc 2011. gada 29. novembra sprieduma lietā *C-371/10 National Grid Indus* (Krājums, I-12273. lpp.), piemērojot Tiesas Reglamenta 54.a pantu, visām personām, kas iestājušās lietā, tika līgts iesniegt rakstveida apsvērumus par jautājumu, kādas sekas šajā lietā ir minētajam spriedumam.

13 Dānijas Karaliste un Portugāles Republika savas atbildes iesniedza Tiesas kancelejā attiecīgi 2012. gada 21. un 27. martā. Vācijas Federatīvā Republika, Nīderlandes Karaliste un Apvienotā Karaliste savas atbildes iesniedza Tiesas kancelejā 2012. gada 29. martā. Savukārt Spānijas Karaliste, Francijas Republika, Zviedrijas Karaliste un Komisija savas atbildes iesniedza Tiesas kancelejā 2012. gada 30. martā.

Par prasības pieņemšanu

14 Lai arī Portugāles valdība savos procesuālajos rakstos nav norādījusi nevienu šīs prasības nepieņemšanas pamatu, Tiesa pēc savas iniciatīvas var – kā ģenerālvokāts norādīja savu secinājumu 11.–13. punktā – pārbaudīt, vai ir izpildīti LESD 256. panta nosacījumi prasības konstatēt pienākumu neizpildi celšanai.

15 Šaj? zi?? tostarp ir j?atg?dina, ka br?din?juma v?stule, ko Komisija nos?ta attiec?gajai dal?bvalstij, k? ar? š?s iest?des nos?t?tais argument?tais atzinums nosaka str?da priekšmetu, kas p?c tam nevar tikt paplašin?ts. L?dz ar to Komisijas argument?tais atzinums un pras?ba ir j?balsta uz tiem pašiem iebildumiem, k?di min?ti br?din?juma v?stul?, ar ko uzs?kta pirmstiesas proced?ra (skat. 2009. gada 10. septembra spriedumu liet? C-457/07 Komisija/Portug?le, Kr?jums, I-8091. lpp., 55. punkts, un 2010. gada 14. oktobra spriedumu liet? C-535/07 Komisija/Austrija, Kr?jums, I-9483. lpp., 41. punkts).

16 Pret?j? gad?jum? š?du p?rk?pumu nevar uzskat?t par atceltu t?d??, ka atbild?t?ja dal?bvalsts ir formul?jusi savus apsv?rumus par argument?to atzinumu (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? Komisija/Austrija, 41. punkts un taj? min?t? judikat?ra). Proti, saska?? ar past?v?go judikat?ru pirmstiesas proced?ra ir b?tiska garantija ne vien attiec?g?s dal?bvalsts ties?bu aizsardz?bai, bet ar? iesp?jam?s tiesved?bas str?da priekšmeta skaidras noteikšanas nodrošin?šanai (it ?paši skat. 1999. gada 9. novembra spriedumu liet? C-365/97 Komisija/It?lija, *Recueil*, I-7773. lpp., 35. punkts, un 2003. gada 10. apr??a spriedumu liet? C-392/99 Komisija/Portug?le, *Recueil*, I-3373. lpp., 133. punkts).

17 Tom?r šaj? gad?jum? netiek apstr?d?ts, ka 2008. gada 29. febru?ra br?din?juma v?stul?, kas bija adres?ta Portug?les Republikai, nebija ietverta – k? to Komisija pati atzina tiesas s?d? – neviena atsauce uz iesp?jamo EEZ I?guma 31. panta p?rk?pumu.

18 T?d?j?di pras?ba ir j?atz?st par nepie?emamu, cik?l t? attiecas uz iebildumu par min?t?s ties?bu normas p?rk?pumu.

19 Turkl?t Komisija nav pietiekami prec?zi izskaidrojusi, k?d?? *CIRC 76.C* pants, kur? ir paredz?ta dal?bnieku nerealiz?t? kapit?la pieauguma, kas attiecas uz dal?bu sabiedr?bas kapit?l?, t?l?t?ja aplikšana ar nodokli t?s juridisk?s adreses un faktisk? vad?bas centra p?rcelšanas gad?jum? uz citu dal?bvalsti, ir uzskat?ms par attiec?go sabiedr?bu uz??m?jdarb?bas veikšanas br?v?bas š??rsli.

20 L?dz ar to Komisijas otrais iebildums ir j?atz?st par nepie?emamu.

Par pras?bu

21 Vispirms ir j?atz?st, ka Komisija neapstr?d dal?bvalstu ties?bas uzlikt nodokli kapit?la pieaugumam, kas radies vi?u attiec?gaj? teritorij?.

22 B?t?b? t? p?rmet Portug?les Republikai str?d?gaj?s ties?bu norm?s noteikto nodok?u jom? atš?ir?go attieksmi attiec?b? uz nerealiz?to kapit?la pieaugumu starp sabiedr?bas darb?bas p?rcelšanu uz citu dal?bvalsti, no vienas puses, un l?dz?gu p?rcelšanu Portug?les teritorij?, no otras puses. Atbilstoši Komisijas uzskatam tad, ja sabiedr?ba ?steno savas ties?bas uz br?vu uz??m?jdarb?bas veikšanu un p?rce? darb?bu no Portug?les teritorijas uz citu dal?bvalsti, neb?tu j?uzliek nodok?a maks?jums, kas tiktu iekas?ts agr?k vai kas b?tu liel?ks par to, kurš ir piem?rojams sabiedr?bai, kura veic darb?bas p?rcelšanu, bet paliek Portug?les teritorij?. L?dz ar to str?d?g?s ties?bu normas varot rad?t š??rš?us uz??m?jdarb?bas veikšanas br?v?bai un ar t?m tiekot p?rk?pts LESD 49. pants.

23 K? savu secin?jumu 26. un 49.–54. punkt? nor?da ?ener?ladvok?ts, šaj? zi??, ?emot v?r? tostarp iepriekš min?to spriedumu liet? *National Grid Indus*, netiek apstr?d?ts, ka br?v?ba veikt uz??m?jdarb?bu ir piem?rojama sabiedr?bas darb?bas p?rcelšanai no Portug?les teritorijas uz citu dal?bvalsti neatkar?gi no t?, vai attiec?g? sabiedr?ba savu juridisko adresi un faktisko vad?bas centru p?rce? ?rpus Portug?les teritorijas, vai no t?, vai t? p?rce? savus past?v?g?

uz??muma, kas atrodas Portug?les teritorij?, akt?vus uz citu dal?bvalsti.

24 Saska?? ar LESD 49. pantu ir j?nov?rš jebk?di br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu ierobežojumi. Š? br?v?ba attiec?b? uz sabiedr?b?m, kuras izveidotas atbilstoši dal?bvalsts ties?bu aktiem un kuru juridisk? adrese, galven? administr?cija vai galvenais uz??mums atrodas Eiropas Kopien?, ietver ties?bas veikt savu darb?bu cit?s dal?bvalst?s ar meitas sabiedr?bas, fili?les vai p?rst?vniec?bas starpniec?bu (skat. 2008. gada 23. oktobra spriedumu liet? C-157/07 *Krankenheim Ruhesitz am Wannsee-Seniorenheimstatt*, Kr?jums, I-8061. lpp., 28. punkts, un 2010. gada 25. febru?ra spriedumu liet? C-337/08 *X Holding*, Kr?jums, I-1215. lpp., 17. punkts).

25 Lai ar? atbilstoši LESD noteikumu par br?v?bu veikt uz??m?jdarb?bu redakcijai to m?r?is ir nodrošin?t uz?emošaj? dal?bvalst? t?du pašu attieksmi k? pret š?s dal?bvalsts pilso?iem, tie ar? aizliedz izcelsmes dal?bvalstij rad?t š??rš?us k?dam savam pilsonim vai sabiedr?bai, kas dibin?ta saska?? ar t?s ties?bu aktiem, veikt uz??m?jdarb?bu cit? dal?bvalst? (iepriekš min?tais spriedums liet? *National Grid Indus*, 35. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

26 Turkl?t atbilstoši past?v?gajai judikat?rai par br?v?bas veikt uz??m?jdarb?bu ierobežojumiem ir j?uzskata visi pas?kumi, kas aizliedz, aptur vai padara maz?k pievilc?gu š?s br?v?bas izmantošanu (iepriekš min?tais spriedums liet? *National Grid Indus*, 36. punkts un taj? min?t? judikat?ra).

27 L?dz ar to ir j?atz?st, ka, ?emot v?r?, ka gad?jum?, ja Portug?les sabiedr?ba p?rce? savu juridisko adresi un faktisko vad?bas centru uz citu dal?bvalsti, k? ar? gad?jum?, ja Portug?les nerezidentes sabiedr?bas, kas atrodas Portug?les teritorij?, past?v?g? uz??muma akt?vi da??ji vai piln?b? tiek p?rcelti uz citu dal?bvalsti, š?da sabiedr?ba finansi?li tiek sod?ta sal?dzin?jum? ar l?dz?gu sabiedr?bu, kas saglab? savu darb?bu Portug?les teritorij?, *CIRC 76.A un 76.B pants* ietver – k? sav? pirmaj? iebildum? apgalvo Komisija – š??rš?us br?v?bai veikt uz??m?jdarb?bu.

28 Proti, saska?? ar šiem noteikumiem Portug?les sabiedr?bai, kas p?rce? savu juridisko adresi un faktisko vad?bas centru ?rpus Portug?les teritorijas, tiek uzlikti nodok?i par nerealiz?to kapit?la pieaugumu. Turpret? gad?jum?, ja š? sabiedr?ba saglab? savu juridisko adresi Portug?les teritorij?, t? nav, jo tai tiek uzlikts nodoklis tikai par realiz?to kapit?la pieaugumu. Turkl?t min?tajos notikumos t?pat ir paredz?ts uzlikt nodokli par nerealiz?to kapit?la pieaugumu gad?jum?, ja Portug?les nerezidentes sabiedr?bas past?v?g? uz??muma akt?vi da??ji vai piln?ba tiek p?rcelti uz citu dal?bvalsti, lai ar? akt?vu p?rcelšanas Portug?les teritorij? gad?jum? š?ds nodoklis netiek uzlikts. Š? atš?ir?g? attieksme sp?j sabiedr?bai padar?t maz?k pievilc?gu iesp?ju p?rcelt savu darb?bu no Portug?les teritorijas uz citu dal?bvalsti (šaj? zi?? skat. 2012. gada 6. septembra spriedumu liet? C-380/11 *DI. VI. Finanziaria di Diego della Valle & C.*, Kr?jums, 36. punkts).

29 Š?di konstat?ta atš?ir?ga attieksme nav izskaidrojama ar objekt?vu situ?cijas atš?ir?bu. Proti, attiec?b? uz dal?bvalsts tiesisko regul?jumu, kur? ir paredz?ts aplikt ar nodok?iem kapit?la pieaugumu, kas ir g?ts t?s teritorij?, t?das sabiedr?bas, kas p?rce? savu juridisko adresi un faktisko vad?bas centru uz citu dal?bvalsti, un t?das sabiedr?bas, kas da??ji vai piln?b? p?rce? Portug?les past?v?g? uz??muma akt?vus uz citu dal?bvalsti, situ?cija ir analo?iska – k? savu secin?jumu 55., 94.–99. un 111. punkt? b?t?b? nor?da ?ener?ladvok?ts – sabiedr?bas, kura darbojas tikai valsts teritorij?, situ?cijai, cikt?l t? attiecas uz nodok?u uzlikšanu kapit?la pieaugumam, kas ir g?ts pirmaj? dal?bvalst? pirms min?taj?m darb?b?m (šaj? zi?? skat. iepriekš min?to spriedumu liet? *DI. VI. Finanziaria di Diego della Valle & C.*, 37. punkts).

30 Cikt?l *CIRC 76.B* panta a) punkt? ir paredz?ts uzlikt nodokli gad?jum?, ja darb?bas p?rtraukšana Portug?les teritorij? ir nevis visu akt?vu, kas piesaist?ti Portug?les past?v?gajam uz??mumam, p?rcelšanas uz citu dal?bvalsti, bet gan nodok?u maks?t?jas sabiedr?bas

attiecīgās saimnieciskās darbības pārtraukšanas sekas, ņemot vērā CIRC 43. pantu, ir jāatzīst, ka situācija, uz kuru attiecas LESD 49. pants, un valsts iekšējā situācija netiek reglamentētas atšķirīgi. Proti, minējot CIRC 43. pantu ir paredzēts – kā norādīja Portugāles Republika – uzlikt nodokli Portugāles sabiedrībai par ar aktīviem saistīto nerealizēto kapitāla pieaugumu, kas nodalīts no minētās sabiedrības saimnieciskās darbības. Tādēļ tiktīlbrīvība veikta uzņēmējdarbību netiek ierobežota.

31 Attiecībā uz iespējamo attaisnojumu konstatētajam brīvības veikta uzņēmējdarbību ierobežojumam, kā arī tās samērīgumam ir jāatgādina, ka iepriekš minētajā sprieduma lietā *National Grid Indus* 86. punktā Tiesa jau nosprieda, ka LESD 49. pantam ir pretrunā tās dalībvalsts tiesiskais regulējums, kurā paredzēts veikta nodokļa summas tīlītju piedziņu par nerealizētu kapitāla pieaugumu, kas attiecas uz tās sabiedrības aktīviem, kura pārcē savu [juridisko adresi un] faktisko vadības centru uz citu dalībvalsti, tieši šīs pārceļšanas brīdī.

32 Turklāt, kā izriet no iepriekš minētā sprieduma lietā *National Grid Indus* 73. punkta, valsts tiesiskais regulējums, kurā sabiedrībai, kas pārcē savu [juridisko adresi un] faktisko vadības centru uz citu dalībvalsti, būtu piedāvāta izvēle vai nu veikta tīlītju uzliktā nodokļa samaksu, no vienas puses, vai veikta minētā nodokļa vāļķu samaksu, kam attiecīgā gadījumā pieskaita procentus saskaņā ar piemērojamo valsts tiesisko regulējumu, no otras puses, brīvību veikta uzņēmējdarbību ierobežotu mazāk nekā tiesiskais regulējums pamatlietā.

33 Šajā ziņā ir jāatzīst, kā savā rakstveida atbildē uz šo sprieduma 12. punktu minēto Tiesas jautājumu Portugāles Republika piekrita, ka gadījumā, ja Tiesa konstatētu, ka tās tiesību akti patiešmā ierobežo brīvības veikta uzņēmējdarbību stenošanu, tai attiecībā uz sabiedrībām, kuras vāļķas pārceļ savu juridisko adresi uz citu dalībvalsti, savos valsts tiesību aktos būtu jāievieš iespēja uzreiz neizmaksēt visu nerealizētā kapitāla pieaugumam, kas gāts Portugāles teritorijā, uzliktā nodokļa summu.

34 Ir jāpiebilst, ka pretēji tam, ko tiesas sēdē apgalvoja Portugāles Republika, tās pats secinājums kā šo sprieduma 31. punktu ir jāizdara attiecībā uz tās nerealizētā kapitāla pieauguma aplikšanu ar nodokli, kas attiecas uz pastāvīgā uzņēmuma, kurš atrodas Portugāles teritorijā, aktīviem, kas pārceļti uz citu dalībvalsti. Iepriekš minētā sprieduma lietā *National Grid Indus* 57. punktā izklāstītie apsvērumi, ka “sabiedrības aktīvi tieši attiecas uz saimniecisko darbību, kas ir paredzēta peļņas gāšanai”, uz kuru atsaucas Portugāles Republika, tika sniegti nevis attiecīgajai lietā atbilstošā valsts tiesiskā regulējuma ierobežojošā rakstura vārtējuma ietvaros, bet gan saistībā ar tās samērīguma analīzi, jo tajā netika ņemti vārtē kapitāla zaudējumi, kas radušies pārceļ sabiedrības [juridiskās adreses un] faktiskā vadības centra pārceļšanas uz citu dalībvalsti. Tādējādi no šo Tiesas apsvēruma nav iespējams – kā savu secinājumu 102. punktu norādā enerģēladvokāts – izdarīt secinājumu, pirmkārt, ka pastāvīgā uzņēmuma aktīvu piesaistes jēbkā dai saimnieciskai darbībai dalībvalstī mārīis un, otrkārt, šādu aktīvu pārceļšana uz citu dalībvalsti minētā pastāvīgā uzņēmuma darbības pārtraukšanas pirmajā dalībvalstī laikā būtu salīdzināmas situācijas.

35 ņemot vērā visus šos apsvērumus, ir jāatzīst, ka Komisijas pirmais iebildums, kas attiecas uz LESD 49. panta pārķēpumu ir pamatots, ciktīl tas attiecas uz gadījumu, kad Portugāles sabiedrība pārceļ savu juridisko adresi un faktisko vadības centru uz citu dalībvalsti, vai gadījumā, ja Portugāles nerezidente sabiedrība daļļji vai pilnībā pārceļ aktīvus, kas ir piesaistīti Portugāles pastāvīgajam uzņēmumam, no Portugāles uz citu dalībvalsti, un pārījā daļļ prasība ir jānoraida.

Par tiesāšanās izdevumiem

36 Saskaņā ar Reglamenta 69. panta 2. punktu lietas dalībniekam, kam spriedums ir

nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesšanos izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs. Tā kā Komisija ir prasījusi piespriezt Portugāles Republikai atlīdzināt tiesšanos izdevumus un tā kā šai dalībvalstij spriedums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež Portugāles Republikai atlīdzināt tiesšanos izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (ceturtā palāta) nospriež:

- 1) **pieņemot un saglabājot spēkā Portugāles Uzņēmumu ienākuma nodokļa kodeksa (*Código do Imposto sobre o Rendimento das Pessoas Colectivas*) 76.A, 76.B un 76.C pantu, kuri ir piemērojami gadījumā, ja Portugāles sabiedrība pārcē savu juridisko adresi un faktisko vadības centru uz citu dalībvalsti, vai gadījumā, ja Portugāles nerezidente sabiedrība daļēji vai pilnībā pārcē savus aktīvus, kas piesaistīti Portugāles pastāvīgajam uzņēmumam, no Portugāles uz citu dalībvalsti, un kuros ir paredzēts nekavējoties uzlikt nodokli ar attiecīgajiem aktīviem saistītajam nerealizētajam kapitāla pieaugumam, nevis uzlikt nodokļus nerealizētajam kapitāla pieaugumam, kas izriet no tikai valsts iekšienē veiktajām darbībām, Portugāles Republika nav izpildījusi LESD 49. panta paredzētos pienākumus;**
- 2) **pārjē daļēji prasību noraidīt;**
- 3) **Portugāles Republika atlīdzina tiesšanos izdevumus.**

[Paraksti]

* Tiesvedības valoda – portugāļu.